

SVERIGE

Kongl. Maj:ts Nådiga Stadga, angående
Afwittringswerket i Wester-Norrlands,
Westerbottens och Norrbottens Län:
Gifwen Stockholms Slott den 10
Februarii 1824

1824

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

1:a saml.

Kongl. Maj:ts

Nådiga

Stadga,

angående Afwittringsverket i Wester-
Norrlands, Westerbottens och Norr-
bottens Län:

Gifwen Stockholms Slott den 10 Februarii 1824.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

Stockholm, tryckt i Kongl. Tryckeriet, 1824.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, appearing as "Handwritten text".

Small handwritten text or mark located below the top header.

A series of faint, illegible characters or symbols arranged horizontally across the middle of the page.

Two lines of faint, illegible text located below the symbols.

A single line of faint, illegible text located below the previous two lines.

Two lines of faint, illegible text located in the lower middle section of the page.

Vi CARL JOHAN,

med Guds Nåde, Sveriges, Norriges, Göttes och Wendes Konung, Gäre weterligt: Att då Wi ansett det wara ett bland de wigtigare föremålen för Wåre Nådiga omsorger, att kraftiga anstalter widtagas för befrämjandet af odlingen och befolkningen i Rikets norra Prowinser, der stora ödeliggande trakter ännu wänta på arbetande händer, för att blifwa gagnande för Landets innebyggare och det Allmänna; Och för winnande här af angeläget är, att Ufwittringswerket derstädes får en skyndsam, ändamålsenlig och säker gång efter i alla delar bestämde föreskrifter, så att tjenlige tillfällen för hugade odlare att sig nedsätta när som helst må wara att tillgå, och den redan warande Nybyggaren, genom stadga och säkerhet i des område, uppmuntras till sine egors widare upparbetande och förbättrande; Så hafwe Wi, i sådant affeende, jemte det särskildte tillökade medel blifwit för detta wigtiga ändamål anslagne, i Nåder godfunnit att, med upphäfwande af hwad i ämnet hittills varit föreskrifwit, utfärda en serksild Stadga för Ufwittringswerket i Wester-Norrlands, Westerbottens och Norrbottens Län, att hädanefter till efterlesnad gälla, så lydande:

§. I.

Ufwittringens föremål äro:

Att skilia Kronans marker från enskildtes egor:

Att af Kronans marker tillägga swaga Hemman fullnad i deras behof:

Att utskilla hwad Hemman utöfwer deras mantal och räntor i egor innehafwa:

Att af Kronans öfwerloppsmark indela och utstaka nybyggen, att af hugade odlare emottagas; och

Att genom dessa anstalter bereda för Hemmans-åboerne full wisshet och säkerhet om deras egorhmd, och för idoaz arbetare tillfälle till nya Hemmans anläggning på Kronans Allmänningar och öfwerloppsmarker, samt således befrämja Landets uppodlande och bebyggande.

§. 2.

Denna Afwittring kommer att sträcka sig till alla Kronans Allmänningar, äfwen som till alla Byar, Hemman och Nybyggen, så framt de icke förut antingen undergått Afwittring, derå laga stadfästelse kommit, eller också innehafwa stadgade, behörigen skattlagde, områden, samt på sådan grund wid förre Afwittringsförrättningar från Afwittring blifwit undantagne.

§. 3.

Hwarje helt Mantal må, der tillgången sådant medgifwer, tilldelas från Siuhundrade till Två Tusende Fem Hundrade Tunnlund uti Inegor samt Skog och Utmark, och i förhållande dertill för mindre Hemmantal, allt efter markens beskaffenhet samt mer eller mindre godhet. Derwid tages icke i beräkning oduglige marker eller så kallade impedimenter, hwarmed förstås sjöar, berg, nakna sandhetar eller stenbunden mark, hwarå hwarken Skog är eller kan wera, eller bete finnes eller någon sin kan erhållas, samt sådana kala och odugliga mosar, som hafwa sten till grund utan affall och således äro otjenlige för odling.

Wederbörande årtager wid ansvar noga tillse, dels att hemmantalet, genom beräkning af till åker och ång

Dugltige lägenheter, i enlighet med hwad skattläggnings-
methoden för hwarje ort innehåller, först blifwer be-
stämdt samt behöflig betesmark och skog, efter mantal
och godhet, derefter anslagen, och dels att högre tunn-
landtal icke utan gilltiga skäl meddelas, så att genom den
nu emot förr stadgade förändring i tunnlandtalets belopp
äldre och nyare hemman icke må blifwa i afseende på god-
het och förmåner olika, utan med hwarannan jemförlige;
hwarförutan noga bör iakttagas, att under impedimen-
ter duglig mark icke begripes.

§. 4.

Finnes, wid tunnlandtalets bestämmande, By
eller Hemman innehafwa större utrymme af skog och
mark, än mot mantal och ränta swarar, ware äboen
äfwen derwid bibehållen, emot den skatt och ränta,
som en sådan äfwerloppsjord, efter den i §. 8. stad-
gade skattläggningsgrund, draga bör.

Ästundar han det, göre anmälan derom hos Wär
Befallningshafwande i Länet inom Etthundra Åtta-
tio dagar, räknadt från den dag, han erhållit bewislig
del af det Laga-kraft-wunna Utslag, som bestämt tunn-
landtalet. Will han ej af denna opttons- eller företrädes-
rätt sig begagna, eller försummar han att i rätter tid
derom anmälan göra, warde äfwerloppsjorden äfwerlem-
nad åt någon annan, som den uppodla will.

Äfwerstiga Hemmanets och äfwerloppsjordens egor
sammanträfnade den rymd, som ett helt mantal bewil-
jas får, och är äfwerloppsmarken af den wid och godhet,
att den för ett åttendedels mantal eller deräfwer swara kan;
ware äboen, som af opttonsrätten sig begagnar, skyl-
dig, att äfwerloppsjorden serkskildt bebygga, bruka och
häfda. Går ej äfwerloppsjorden till ett åttendedels man-

tal, ersläge innehafwaren ränta enligt §. 7. Kan jorden ej odlas, gånge dermed som i §. 9 sägs.

Till Kronans Allmänningar gäller ingen optionsrätt.

§. 5.

Wid utbrytningens verkställande bör, så mycket möjligt är, hwar och en Hemmansegare i ett sammanhang tilläggas sin affskilda del och äfwen wid sine tegor bibehållas eller, om det ej ske kan, jemnogodt wederlag meddelas. Skulle åter på något ställe egorne hafwa så särdeles belägenhet, att, hwarfen genom wisfa Hemmans utflyttning eller eljest, utbrytning i ett sammanhang med bibehållande af allas rätt och jemlikhet blifwer möjlig, må två, högst tre skiften tillätas. Nybyggen deremot, så på öfwerloppsjord, som Kronans Allmänning, böra helst så läggas och indelas, att hwardera sin egornyd i en sträckning erhåller, om lokalen sådant medgifwer; i annor händelse förhållas med nybyggens utbrytning på enahanda sätt, som här för redan warande Hemman stadgadt är.

§. 6.

Förekomma wid Ufwittringen Hemman, som äro mindre än fjerdedelar, då må af ledig derintill stötande öfwerloppsjord, så stor fyllnad i tunnlandtalet dem tilldelas, att de till minst ett fjerdedels, men ej öfwer ett helt mantal kunna uppsättas, så framt innehafwarne det åstunda och laga hinder icke möta.

§. 7.

De marker, som sedan öfwerblifwa, böra från samfälligheten utbrytas och till nya Hemman indelas, dock icke under ett åttendedels och icke öfwer ett helt mantal, allt

efter som utrymmet och tillgången på nödige uppödlingslägenheter det medgifwa. Är den öfwerblifne egorn den mindre, än att den för ett åttondedels mantal kan swara. må den såsom Kronotory till odling upplåtas, att, efter frihetsårens förlopp, belöpande ränta utgöra; Och på det tillfällen för nybygges-anläggningar icke må saknas, bör noga tillses, att de odlingsbara lägenheterne icke tilldelas redan warande hemman i högre förhållande, än mot mantal och ränta swarar, så att åfwen öfwerloppsmarken sin proportionerliga del deraf förbehålles.

Till Våre Befallningshafwandes omtänka och uppmärksamhet öfwerlemnas att tillse, det Nybyggeshemman icke anläggas så spridda och affides i ödemarkerne, som hitintills ofta skett, utan, så widt utrymmet och låget så medgifwa, wid södar och strömmar samt utåt wägar samt helst bredewid hwarandra, i anseende till det inbördes biträde, som så lösta af behovet kan påkallas.

Sinnas sådane Nybygges-lägenheter, hwartill sökande sig icke annåla, åligger det Vår Befallningshafwande att derom inom Lånet allmännestgen kungöra, så att de, som kunna wara hugade att dem emottaga, derom må erhålla nödig känmedom.

Söker någon att så anlägga Nybygge å Kronans Allmänning, som icke afwittrad eller affattad är, och afwittring å den trakt, som till Nybygge begäres, icke snart kommer att företagas, då må Vår Befallningshafwande, derest laga hinder icke möta, utan omgång bifalla Nybygges-anläggningen; Och bör Nybygget, om Afwittrings-Landtmåtarne å annan ort äro fyhellsatte, af Lånsmanen i Districtet, biträdd af tvåanne Nämndemän, i ett, högst tvåårne skiftet, efter de dersöre i denna Stadga lagde grunder, provisionellt ut-

synas, samt sedermera, så snart Afwittringen binner till
Socken, der det är beläget, ordentligen afmätas och
ofröfas samt mantal, ränta och frihetsår derå fö-
reflås och bestämmas.

Churu Nybyggarna hädanefter skola wara inskränk-
te inom egna utmål och skyldige att derå göra sine upp-
odlingar, wile Wi likwäl tillåta Wåre Befallningehaf-
wande att, af kringliggande Krono-marcker, emot
lämpelig smör-ränta, till nyttjande lemna ledige slät-
ter-lägenheter, dock med willkor, att så snart marken,
hwarå de äro belägne, upplåtes annan Nybyggare,
slätter-lägenheterne till honom genast afstås, emedan
Wi icke tillåte, att wid Landets nya economiska regle-
ring, någon egoblandning må ega rum, utan att
twärtom, efter hwar wid Enskiftesdelningar så sorg-
fälligt sökes, hwar och en jordbrukare, inom sitt om-
råde, må göras till ensam egare, på sätt i §. 5 stad-
gadt finnes.

§. 8.

Befrielse under wisa år från Skatt och ränta
samt andra skyldigheters utgörande, så för blifwande nya
Hemman och Torplägenheter, som för den tillökning i
mantalsberäkningen, redan warande Hemman, emot er-
hållet större utrymme eller öfwerlopps-jords bibehållan-
de, sig åtagit, bår lämpas efter det mer eller mindre
arbete, som till uppodlingen fordras och utsättas från
Tjugufem till Femtio år för de förra och från Tio till Tju-
gu år för de sednare, och icke tillåtas med annat willkor, än
att sedan tre fjerdedelar af frihetsåren tilländagått, halswa
rântan, under de återstående åren, till Oh och Kronan
utgö-

utgöres, samt hela räntan, så snart de alla gått till slut.

Nå någon till uppodling begär en å Charta lagd och behörigen utstakad Nybygges-lägenhet, eller genom begagnande af sin optionsrätt erhåller tillökning i mantalsberäkningen å redan warande Hemman, bör Wår Befallningshafwande utsätta willkoren för besittningsrätten derå, efter de i denna Stadga lagde grunder; åfvensom mantal och ränta, jemte Kronottonden, på sätt Kongl. Brevvet den 10 November 1807 derom stedgar, Kola, wid uppodlingens utstakande å marken, med detsamma utsättas, på det Nybyggaren eller Hemmansäboen genast må lära känna alla de skyldigheter, med hwilka jorden emottages, samt genom slit och arbetsamhet bereda sig utwäg till deras utgörande, när frihetsåren, som alltid räknas från det årets slut, då Nybygget blifwit å marken utstakadt, tilländagått; Och som, jemlikt den för Wester-Norrlands samt Wester- och Norrbottens Län gällande Underwisning, wiß ränta är stadgad för ett helt Gårde-mantal i desse Län, så följer ock deraf, att, sedan egorymden, enligt §. 3. blifwit för hwarje Hemman bestämd och mantalet derefter uträknadt, Hemmanet i och med detsamma anses såsom ordentligen skattlagdt.

§. 9.

Återstå efter föregången Afwittring Krono-marker, som, för bristande Uppodlings-lägenheter, icke kunna till Nyhemmans eller Torps anläggning användas, så böra de särskildt afrosas och såsom Krono-Allmänningar wårdas, att till framtida behof begagnas, och må

icke mot särskild foggs ränta bortgifwas; men målbe-
tet derå må, emot afgift, som utfattes i Lispund smdr,
till andre Hemmanssegare upplåtas tills widare och in-
till des Kronan will marken på annat sätt använda.

§ 10.

Större Strömfall på Krono-markerne och inoni
Krono-Hemmans och Boställens områden, hwilka till
farleders öppnande, sidars uttappning, oftwanföre be-
lägne egors befrielse från öfwerfwämningar temte dylikt
mera i framtiden behöfwa användas, böra icke genom
Skatteköp eller på annat sätt Öf och Kronan afhändas,
utan dispositions-rätten dertill alltid Kronan förbehål-
las och i detta affeende af den omkringliggande Krono-
marken ett utmål af ett, två till tre Tunnländ eller mera,
om så nödigt pröfwas, dertill affättas; Dock må Wä-
re Befallningshafwande meddela intill sådane strömfall
boende åboer och Hemmanssegare tillstånd, att sig deraf
begagna tills widare, emot en wis lämplig penninge-
afgift och förbindelse att dem utan ersättning astråda,
om och när de till förenämnde ändamål erfordras.

§ 11.

Till Afwittringens verkställande förordnar Öf-
wer-Directeuren wid Landtmäteriet, på Wäres Befall-
ningshafwandes anmälan, nödigt antal skicklige Landt-
mätare. Wäres Befallningshafwande skola anwisa Af-
wittrings Landtmätarne deras arbets-stationer och i öf-
rigt tillse, att de noqa uppfylla dem åliggande skyldig-
heter; Afwensom Förste Landtmätaren i hwarje Län
åtlager, att med uppmärksamhet följa Afwittrings-
verket derstädes och tillse, att Afwittrings-Landtmätarne i

deras arbeten använda flit, noggranhet och omtänka, samt i öfrigt Våre Befallningshafwande med nödige upplysningar tillhandaga. Afwittrings Landmätarne, som ingalunda få befatta sig med private göromål, åligger det, att med flit och noggranhet fullgöra hwad dem anbefaldt warder, att med omsorg begagna den tjenliga årstiden till mätningars verkställande och Beskrifningars upprättande, att deremot använda den till mätning icke gagneliga årstiden, åfwensom regndagar, till Chartors completerande, uträknande, sammandra-gande, copiering och transporterung m. m., och att för hwarje månad till Förste Landmätaren insända en sammandragen Berättelse, som bör innehålla uppgift om ungefärliga tunnlandtalet af den mark, som under månadens lopp blifwit affattad, eller, derest hela tiden till mätning icke kunnat användas, af det arbete, som eljest blifwit verkstaldt, hwarefter Förste Landmätaren af desse Berättelser lemnar Vår Befallningshafwande del.

§. 12.

Till ordnings winnande och jemwål för att bereda lättnad i controlen öfwer arbetets fortgång i förening med all den skyndsamhet ärendets beskaffenhet medgifwer, bör iakttagas, att Afwittringen Socknewis verkställles; Och må således, sedan Afwittringen i en Socken är börjad, arbetet der icke få hwila eller upphöra förr, än hela Socknen blifwit afwittrad, så framt laga hinder icke möta.

Landmätare, som erhållit förordnande till Afwittrings förrättande inom en Socken, skall först hålla sammanträde med Socknens Hemmanssegare, dertill dag utsättes och tillkännagifwes på sätt, Skiftes-

Författningarne föreskrifwa. Wid detta sammanträde skall Landtmätaren, i ordning efter Jordeboken, hwaraf han från Länets Lands-Contoir äger begära och erhålla extract, samt med begagnande af de wid Province-Landmäteri-Contoirtet befintelige Chartor, först undersöka ej allenast, hwilka Hemman och Nybyggen ännu äro oafwittrade, samt hwarpå sådant beror, utan jemwål, hwilka Kronans Allmänningar redan blifwit skilda från enskildes egor och behörigen afböfode, samt dernäst, med jemnförelse och i grund af nämnde Chartor, befintelige Resolutioner, Skattläggningar eller andre åtkomst-handlingar, granska tillkomne Nybygges-hemman, till utrodnande, dels huruwida de dem tillagde egor kunna wara så fringspridda, och med Kronans mark blandade, att andra formeltiga och ordenteliga Nybygges-anläggningar deraf hindras, och dels, huruwida utbyte af sådane egor emot wederslag och odlings-ersättning, efter de i Skiftes-Författningarne stadgade grunder, kan, till beredande af en sådan utbrytning, som i §. 5 är föreskrifwen, blifwa nödwändigt.

Landtmätaren skall skyndsammeltigen utskrifwa Protocollet, som hålles wid detta sammanträde, och insända detsamma till Wär Befallningshafwande, som eger widtaga alla på honom beroende åtgärder, för att bereda skyndsamt slut i sådane afwittringsfrågor, som, redan wäckte och utförde, tillåfwentyras icke kunna wara afgjorde.

§. 13.

De för afwittringen nödwändiga mätningar skola, efter sammanträdet slut, genast företagas; Och bör Landtmätaren, wid utegors och Kronomarkers mät-

ning, noga urkälla och å Chartan utmärka den
mark, som är duglig till odling, eller sådan, att
den efter rödning, rothuggning, brytning och dikning
kan användas till åker och äng, allt efter jordmonens
naturliga beskaffenhet; ävensom å Chartan skola upp-
tagas och noga beskrifvas, så väl större kärr och mos-
sar, och hwilka, då de befinnas af bättre beskaffenhet,
jemväl särskildt böra afwägas, som och sådane större
wattendrag, hwilka till farleders öppnande, sjöars af-
tappning, ofwanföre belagne egors befrielse från öfver-
swänning och dylikt mera kunna i framtiden använ-
das. Skulle likväl sådane större skogstrakter förekom-
ma, som bestå af bergåsar eller steril och mindre nyt-
tig jord med omvärling af odugliga kärr och moras,
och ingen hemmansägare eller nybyggare till fullnad i
området derå gör anspråk, eller i öfrigt icke finnes till
nybygges anläggning tjenlig; då måga sådane trakter
icke afmätas, utan blott yttre gränserne deromkring
upptagas och rörläggas samt generel Beskrifning deröf-
wer upprättas, hwarefter dermed kommer att förhållas
såsom i §. 9 sågs.

Om å någon på detta sätt aftröfad skogstrakt en
eller flere tjenlige nybyggeslägenheter sedermera upptäc-
kas och sökande dertill sig anmäla, så bör den till ny-
bygge begärde trakten särskildt affattas, på den förut
upprättade Chartan i sitt rätta läge inconnecteras, ef-
ter här förut stadgade grunder fastläggas och åt sökän-
den upplätas.

§. 14.

Efter fullbordad mätning företager Landmätaren
egobeskrifningen, hwars egentliga föremål är att bereda kän-
nedom om markens naturliga godhet och beskaffenhet,

för hwilket ändamål upptages, hwad slags jordmon å hwarje trakt, som under ett Nummer å Chartan är antecknad, befinnes, des djup, hwad grund den eger och hwad mera, som i dessa afseenden kan wara att iakttaga. Beskrifningen öfwer hemman och nybyggen, som afwittring undergå, bår uppläsas för åboerne och deras underskrifter derå tagas.

§. 15.

Alla wid Afwittringen uppkommande råtwister, eller sådane stridigheter, som på egande rätten hafwa inflytelse och hindra förrättningens fortgång samt icke kunna genom Landtmätarens bemedling i godo bli läggas, skola upptagas och afgöras wid Egoskillnads-Rätt, bestående af Domaren i orten, eller den hans tjänst bestrider, såsom Ordförande, samt tvåanne Ledamöter, walde på sätt Wår Nådiga Instruction för Afwittrings-Rätten i Jemtland den 8 December 1820 innehåller; Och skall denna Egoskillnads-Rätt, afwen som öfrige wederbörande ställa sig till esterrättelse hwad i nämnde Nådiga Instruction, rörande dylika måls behandling finnes föreskrifwet, samt Allmänna Lagen, denna Afwittrings Stadga och öfrige härwid lämplige Författningar förmå. Andring i Egoskillnads-Rättens Beslut sökes i den ordning 19. och 23. ss. i nämnde Instruction stadga.

Landtmätare ware pligtig, att när twist eller stridighet af ofwannämnde beskaffenhet sig yppar, som fordrar lagligt afgörande, inom fjorton dagar från det med Parterne sist hållne sammanträde, derom hos Ordföranden i Egoskillnads-Rätten göra anmälan, som sedermera föranstaltar om Rättens sammanträde, på sätt ofwannämnde Instruction föreskrifwer.

§ afseende på Expeditionens lösen och stämpadt papper wid Egoskillnads-Rätten samt Resekostnad för Ord-föranden, gälle hwad för Håradets-Rätt stadgadt är; Och hwarje af de andra Rättens Ledamöter njute under förrättningen En Riksdaler om dagen, Resepennin-garne derunder inbegripne. Kostnaden för Rättens Janimantråde delas Parterne emellan, på sätt Lag om Håradssyn stadgar.

§ 16.

Kostnaderne till Afwittrings-Landtmätarne wese Wi låta af allmänna medel bestrida; men husrum, ljus och wed under Afwittrings-förrättningen skola de enskilde delegarne bestå.

De hemman, som gränsa mot Allmänningarne, kom-ma att wid de förrättningar, hwilka hafwa till före-mål att skilja hemmanens enskildte tillhörigheter från Kronans, uti handlangningen till hälften emot Kro-nan deltaga, hwaremot Kronan kommer allena att be-strida kostnaden till handlangning wid afmätning af den mark, som till Kronans egen disposition kan kom-ma, och hemmansegarne sjelfwe all handlangning un-der affattning af sådane egor, ware sig enskildtas eller Kro-nans marker, hwilka till fullnad blifwa hemmanen anslag-ne eller under optionerätt bibehållne; Börande Krono-Betsrentgen, på Landtmätarnes requisition, meddela be-hörig handräkning till dyllt handlangnings erhållande.

§ 17.

När alla för Afwittringen nödige bøndelser föregått och uppkomne twister, antingen genom förening eller genom laga kraft wunnet Utslag, blifwit afgjorde samt Hemmansegarne och Krono Fullmägtigen hörde, ware Landtmätaren skyldig, att på en gång för alla i Sock-

nen warande oafwittrade hemman och nybyggen, äfvensom för de nybyggen, hwilka till anläggande enligt s. 7. förslås, upprätta förslag till tunnlandtalets bestämmande, jemte frihetsår, mantal och räntor, så widt de, efter hwad i s. 8. sägs, ega rum, och kalle twänne ojäfwige och om Socknen kunnige gode män att derwid biträda, hwarefter Förslaget, wid hvars upprättande Krono-Ömbud bör wara tillstådes, inom fjorton dagar af Landtmätaren till Vår Befallningshafwande insändes.

S. 18.

Sedan det i föregående s. omnämnde Landtmätarens Förslag till Vår Befallningshafwande inkommit, bör Vår Befallningshafwande, efter detsamma granskning, tunnlandtalet å hwarje Lägenhet bestämma, och Ränta, Mantal och Frihetsår, jemte öfrige med besittnings-rätten förenade wilkor, utsätta, samt tillstålla Parterne sitt Utslag derom. Den dermed missnöjde må, efter Tretio dagar efter deraf erhållen bewislig del, wid talans förlust, hwarom uti Utslaget tydlig föreskrift införas bör, sine till Ds stälde underdåniga Besvär till Vår Befallningshafwande ingifwa. Vår Befallningshafwande inforrdar deröfwer wederbörandes underdåniga Förklaring inom wif, den enskilde Parten, wid Sexton R:dr Trettio två Sk:rs wite, förelagd tid, och insänder dem, jemte Chartor och Handlingar samt eget underdånigt Utåtande, till Wårt och Rikets Kammar-Collegium, som har att med desamma, beledsagade af des underdåniga yttrande, till Ds och Vår Kammar-Expedition inkomma.

Blif.

Bliwa åter Inga Besvär anförde mot Wår Befallningshafwandes Utslag, ware han icke des mindre pligtig, att skyndsammeligen till Kammar-Collegium insända Ufswittrings-Instrumentet för den Socken, som blifwit afflutad, med alla dertill hörande Chartor och Handlingar; Och bör bemålde Collegium, sedan Chartor, Uträkningar och Egobeskrifningar blifwit i General Landtmäteri-Contoret öfversedde, den werkstälde Ufswittrings-förrättningen samt de upprättade Skattläggningarne granska.

Sinner Kammar-Collegium skäl till anmärkning här emot i ett eller annat affeende förekomma, så bör Collegium, sedan wederbörande förut blifwit hörde, med underdånigt yttrande derom till Ds inkomma och dertwid bifoga alla till målet hörande nödige Chartor och Handlingar; Men finnes ej skäl till anmärkning, böra Handlingar och Chartor, med underrättelse derom, till Wår Befallningshafwande återsändas; Hwarefter Wår Befallningshafwandes Utslag, jemwål mot Kronan, såsom laga kraft wunnet anses.

§. 19.

Når Utslaget wunnit laga kraft, eller, då det Wår Nådiga granskning underställes, blifwit af Ds slutligen pröfwadt, besörjer Wår Befallningshafwande, att Beslutet genast warder wederbörande Landtmätare meddeldt, på det han må kunna skyndsamt i laga tid utbryttings- och utdelnings-förrättningen företaga.

Då, efter fullbordadt skifte å Chartan, utbrytning skall verkställas, bör Landtmätaren genom kungörelse, som Nitte dagar förut uppläses från predikstolarne i Kyrkorne i de Socknar, der den skiftade marken är till större eller mindre del belägen, underrätta delegarne om tiden, då utskakningen å marken skall försig gå, på det att en hwar delegare må ega tillfälle att sig der inställa; Hwarefter, då utskakningen blifwit verkstald, Landtmätaren åligger, att Skiftes-Chartan med tillhörande Handlingar till Wår Befallningshafwande insända, samt derjemte underrätta de närvarande, att en hwar delegare, som med förrättningen wore missnöjd, bör inom Trettonde dagen derefter, wid talans förlust, sitt klander hos Wår Befallningshafwande anmäla, som dermed, efter hwad i 18. §. I. Rom. stadgadt är, förfar. Lemnas skiftet oklandradt, anses detsamma mot delegarne för laga kraft wunnet och bör, så widt det i öfrigt finnes med förut gifne föreskrifter öfwerensstämmande, af Wår Befallningshafwande till framtida esterrättelse fastställas.

Landtmätare ware pligtig taga skriftligt bewis derå, att han sådan underrättelse, som ofwannämndt är, delegarne lemnat, och att han tillika låtit dem weta dagen, hwarifrån klandertiden räknas bör; Och skall detta Bewis, wid Skiftes-handlingarnes insändande till Wår Befallningshafwande, bifogas.

Landtmätare åligger, att jemte hwad i denna Förordning stadgadt är, i öfrigt ställa sig gällande Skif-

tesförfattningar till efterrättelse. Det alle, som wederbör, hafwe sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera wisso hafwe Wi detta med Egen Hand underskrifwit och med Wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit.
Stockholms Slott den 10 Februarii 1824.

CARL JOHAN.

(L. S.)

M. G. Danckwardt.

Printed and Published by
J. G. DODD, at the
Office of the
New York Public Library,
Astor, Lenox and Tilden
Foundations, 100 N. York
St., N. Y.

CARL JOHANN

(No. 2)

J. G. DODD

www.books2ebooks.eu